

TRØNDELAG
TEATER

GAMLE

SCENE

KARIUS og BAKTUS

AV THORBJØRN EGNER

PREMIERE PÅ GAMLE SCENE 27. MARS 2009

TIL KARIUS' OG BAKTUS' BEKJEMPELSE

"I gamle dager var tannlegen et fryktet vesen. Han brukte smijernstang og dro ut tenner i øst og vest. Til og med visdomstennene trakk han ut. Derfor visste de ikke så mye før i tiden".

Sitatet er fra en 7-åring. Vi skal utfylle utsagnet med noen fakta om fordums tannstell. I følge kilder var Egypt først ute med tannbehandling – allerede 3700 f.Kr. Det er funnet leirtavler som gir "gode" råd mot tannpine, som de trodde beskrev seg fra forstyrrelser i blodet. Planter og urter og eddik ble brukt til å lindre verkingen. Løse tenner ble festet med gulltråd. I og med at egypterne måtte gravlegges med legemsdelene intakt, antar vi at trekking av tenner ikke var noe alternativ.

"Gud skulle ved den onde Gjæst, som sitter i mine Tænder fæst ..."

Går vi til middelalderen, fantes det andre og grufulle metoder. Hvis urter ikke var nok til å bedøve eller lege tannsmertene, anropte man helgener, og så for seg at årsaken til smerten var en liten, ondskapsfull orm i tannen – utsendt av djevelen selv. Hjelp ikke det heller, måtte man krype til korset, om "korset" var en smed, barberer, urmaker – eller andre med egnet verktøy til å røske tanna ut. Hvis man var heldig, ble man "bedøvet" med en slurk brennevin eller urter med narkotiske egenskaper.

"Vi stanser ormstrukne Tænders videre Fremgang, fylder den med Guld, Sølv eller Bly efter Personenes behag."

Mens "djevlels ormer" fremdeles herjet i nordmenns tanngard, fødes grunnlaget for moderne tannlegevitenskap i Frankrike. På midten av 1800-tallet fikk noen få utenlandske tannoperatører lov til å praktisere i Norge. Og nyvinninger ble tilgjengelige: Tannkrem, tannbørste laget av ben med svinebust, proteser av hvalrosstener og metall. Gebiss ble en vanlig konfirmasjonsgave. Amalgam var tatt i alminnelig bruk. Tannlegeboret ble oppfunnet – en fotdrevet innretning som fikk boret til å rotere – men veldig sakte. Behandlingen tok derfor lang tid og det gjorde skrekkelig vondt. Dette barbariske verktøyet var i bruk helt til 1957! Ikke rart at tannlegeskrekkene florerer. Når Jens og andre blir invadert av Karius og Baktus i dag, er det ingen ting å grue seg til. Smertefri behandling er nå en selvfølge. I stedet for boring, finnes det en ny alternativ metode. Du får en dråpe i hulltanna – og bedøvelse hvis du vil – uten å kjenne det ekle nålesticket.

MS

IKKE TANNPUSS ETTER BRUS

Brus er søtt, men også veldig surt. Ikke puss tennene rett etter at du har spist eller drukket noe surt. Drikk melk! Den setter en liten stopper for bakterienes syrefabrikk.

JORDBÆR ER GODT, MEN OGSÅ PRAKTISK

Du kan fjerne belegg på tennene ved å klemme ut et jordbær på tannbørsten din.

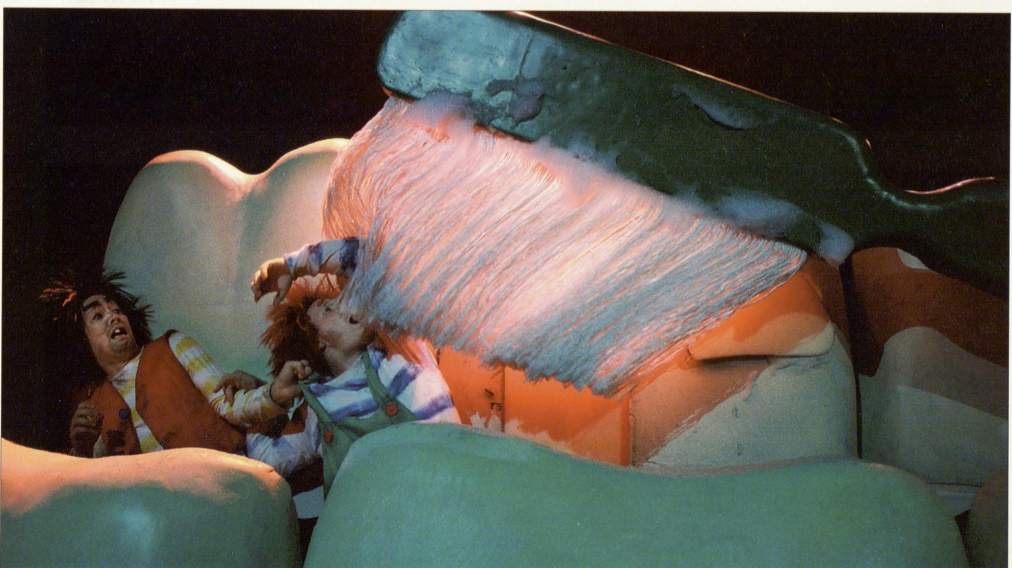
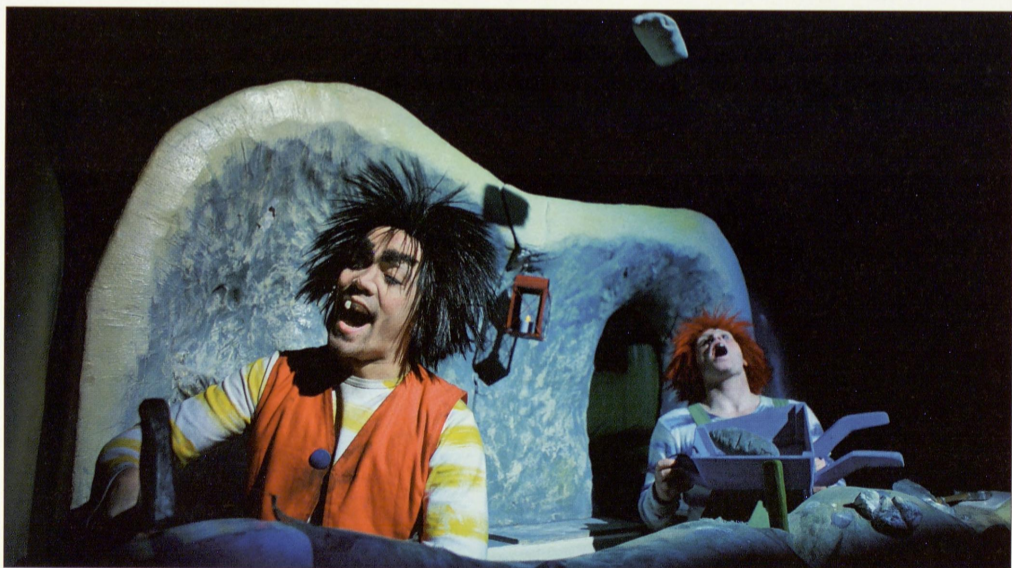
KROKODILLERS TANSTRÅD

Krokodiller sover gjerne med munnen åpen, og av og til våger en fugl seg inn i den store munnen for å "stjele" kjøttbiter mellom tennene. Dermed fjerner de med det samme bakteriene som samler seg der. Bruk tanstråd, du også!

GOD TANNBØRSTE

Tannbørsten må være ganske myk, slik at man ikke skader tannkjøttet. Når børsten spriker som et julenek, er den for gammel. Og husk at tannbørsten er personlig – den skal ikke lånes bort

Kilde: Kids Klubben på nettet

KARIUS og BAKTUS

AV THORBJØRN EGNER

MUSIKK Christian Hartmann ARRANGEMENT Per Christian Revholt

REGI Rita Abrahamsen SCENOGRAFI OG KOSTYMER Einar Dahl
LYSDESIGN Roger Indgul LYDDESIGN Siril Gaare MASKER Rolf Stensli

INSPISIENT Line Åmli SUFFLØR Ann Eli Aasgård REKVISITØR Turid Bjørnsen
TEKNISK KOORDINATOR Trond Skaug MUSIKALSK RÅDGIVER Ivar Gafseth

FOTO FRA PRØVENE Vegard Eggen PROGRAM May Selmer / Geir Schønberg
ANSVARLIG UTGIVER Otto Homlung

DE SOM ER MED:

KARIUS Hermann Sabado

BAKTUS Kristofer Hivju

FORTELLEREN Jan Frostad

STEMMER PÅ BÅND Ola G. Furuseth (tannlegen), Helle Ottesen (moren til Jens), Mattis Lohne (Jens)

Kostymene er produsert i teatrets systue. Fotografering og lydopptak under forestilling er ikke tillatt.
Rettinger Thorbjørn Egnér AS og Ingrid Hartmann. Takk til Trond Wiger.
Forestillingen varer ca. 30 minutter

Billetter: 73 80 50 00 Grupper: 73 80 50 50 trondelagteater.no

VITAL

BUNNPRIS

ROLL SEVERIN
TRONDEHEIM

telenor